

zaaknummer 2010 T 187

Beslissing 13 januari 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden in november 2011,
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie van de Fraters van Tilburg CMM

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 3 augustus 2011. Op 27 september 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. R.P. Baetens, advocaat.

Klager is begin november 2011 onverwacht overleden, de nabestaanden hebben laten weten af te zien van een mondelinge behandeling van zijn klacht. Zij verzoeken de klacht schriftelijk af te doen.

In de reactie op het klaagschrift heeft mr. Baetens laten weten dat een schriftelijke afdoening de voorkeur geniet.

Omdat partijen beiden akkoord zijn gegaan met het achterwege laten van een mondelinge behandeling heeft de Klachtencommissie ingevolge artikel 13.3 van de Regeling de zaak in raadkamer van 19 december 2011 behandeld en zal zij thans schriftelijk beslissen.

De Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

2. De klacht

2.1. Toen klager in 1958 op de [naam]school te [plaats] begon, kwam hij bij aangeklaagde in de klas. Klager werd door aangeklaagde aangewezen om koffie rond te brengen met een karretje. De koffie werd gezet in het "fraterskamertje", de vergaderkamer voor de fraters. Zowel in deze vergaderkamer alsook op de oud-papierzolder was er sprake van seksueel ongewenst gedrag. Aangeklaagde ging tegen klager aanstaan en wreef met zijn geslacht tegen klager. Daarnaast werd klager aangezet tot seksuele handelingen, waaronder het zichzelf

masturberen, terwijl aangeklaagde toekeek. Daarnaast werd klager gedwongen andere jongens te bevredigen dan wel toe te kijken terwijl andere jongens masturbeerden. Deze laatste handelingen hebben begin jaren 60 plaatsgevonden. Aangeklaagde werd op school 'de geile' genoemd.

2.2. Nadat klager in 2000-2001 veel last kreeg van herinneringen aan de gebeurtenissen, heeft hij telefonisch contact opgenomen met aangeklaagde. Deze heeft vervolgens een brief aan klager gestuurd gedateerd 31 januari 2001, waarin aangeklaagde aangeeft bereid te zijn aan klager vergiffenis te vragen voor het leed dat hij hem heeft aangedaan.

2.3. Klager heeft ten tijde van het misbruik geprobeerd thuis hierover te praten. Door zijn ouders en anderen in zijn directe omgeving werd hij niet geloofd. Dit veranderde toen klager in 2001 de brief van aangeklaagde ontving. Hierna kreeg hij meer begrip van de mensen in zijn omgeving.

Dit neemt niet weg dat de gevolgen voor zijn persoonlijk leven enorm groot zijn geweest. Klager is in zijn puberteit zeer opstandig geweest tegen zijn ouders. Hetgeen er tweemaal toe heeft geleid dat hij maanden geen contact had met zijn ouders. Daarnaast had klager moeite met autoriteit, niet alleen in relatie met zijn ouders maar ook in andersoortige relaties.

Klager is driemaal getrouwd geweest en gescheiden. Hij heeft uit deze huwelijken vier kinderen, waarvan hij alleen met de jongste twee kinderen contact heeft.

Sinds 2003 zit klager in de WAO in verband met manische depressiviteit. Daarnaast is sprake van een forse alcoholproblematiek.

2.4. Uit de brief van aangeklaagde heeft klager destijds de erkenning gehaald die hij nodig had. Door de aandacht die de laatste tijd in de media is geweest, houdt het seksueel misbruik in het verleden klager op dit moment weer veel bezig.

Het doel van de klachtenprocedure is, dat klager in aanmerking wil worden gebracht voor een schadevergoeding.

3. Het verweer.

Uit de reactie van mr. Baetens blijkt het volgende.

Aangeklaagde is hoogbejaard en niet of nauwelijks meer in staat een samenhangende verklaring af te leggen. De algemeen overste, [naam], heeft getracht een gesprek over de klacht te voeren. Aangeklaagde kan zich echter omtrent de persoon van klager en de door klager verweten gebeurtenissen niets meer herinneren. Dit is noch als een ontkenning noch als een erkenning op te vatten.

De algemeen overste [naam], hecht belang aan de door aangeklaagde geschreven brief d.d. 31 januari 2001, waarin het seksueel misbruik niet met zoveel woorden wordt erkend, maar waarin wel spijt wordt betuigd wegens aangedaan leed. De algemeen overste heeft geen enkele aanleiding om te twijfelen aan de oprechtheid van klager, waar hij stelt dat dat leed bestaat in jegens hem gepleegd seksueel misbruik.

4. De beoordeling

4.1. Gezien de omschrijving van de klacht is de Klachtencommissie van oordeel dat op grond van artikel 26.2 van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (hierna te noemen: de Procedure) voornoemde Procedure op de onderhavige klacht van toepassing is. Klager stelt in zijn klaagschrift dat hij onder andere gedwongen werd toe te kijken bij het verrichten van seksuele handelingen door anderen. Aangezien het aanschouwen

van seksuele handelingen niet onder de oude Procedure viel, is de vernieuwde Procedure gunstiger voor klager en derhalve van toepassing.

Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Door de geestelijke gesteldheid van aangeklaagde en het overlijden van klager zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door het verhaal dat klager in zijn klaagschrift schetst.

Tevens draagt aan deze overtuiging bij de door aangeklaagde aan klager gezonden brief d.d. 31 januari 2001, waarin aangeklaagde zijn spijt betuigt over het leed dat hij klager heeft aangedaan.

Voorts heeft aan de overtuiging bijgedragen, dat klager in 2002 in behandeling is gegaan bij de polikliniek van het FPC, GGz [plaats], bij welke behandeling reeds ter sprake is gekomen, dat klager op de lagere school gedurende langere periode door een frater is misbruikt.

Tenslotte heeft de Klachtencommissie in haar overtuiging meegenomen het feit dat aangeklaagde zijn gemeentelijke en Koninklijke onderscheidingen heeft ingeleverd wegens seksueel misbruik in een andere zaak.

De Klachtencommissie is echter bij gebreke van voldoende bewijs niet in staat om de frequentie van het seksueel misbruik met enige mate van zekerheid vast te stellen.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 6 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op de geestelijke gezondheid van aangeklaagde, die reeds gedwongen is verhuisd en zijn levensdagen in afzondering slijt, zijn familie het contact met hem heeft verbroken en hij zijn gemeentelijke en Koninklijke onderscheidingen heeft ingeleverd, is de Klachtencommissie van oordeel dat het opleggen van een maatregel achterwege kan blijven.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zullen de nabestaanden van klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg CMM de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 13 januari 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. A.M. van Beelen en mr. P.A. Schaafsma, leden, bijgestaan door mr. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg CMM en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.